

IX Świąteczna Drogowo-Mostowa Żmigrodzka Sesja Naukowa

Przepusty i przejścia dla zwierząt w infrastrukturze komunikacyjnej. Teoria i praktyka

Adam Wysokowski¹

Otwarcie sesji, w prezydium zasiadają (od lewej): mgr inż. Jerzy Howis; dr hab. inż. Adam Wysokowski, prof. UZ; dr hab. inż. Janusz Szelka prof. UZ; dr inż. Leszek Wysocki; mgr inż. Zygmunt Kubiak

Już po raz dziewiąty, jak zwykle przed Świętami Bożego Narodzenia, odbyła się Świąteczna Drogowo-Mostowa Żmigrodzka Sesja Naukowa. Tradycyjnie dotyczyła aktualnych spraw infrastruktury drogowo-mostowej, a po raz drugi była poświęcona zagadnieniom przepustów w infrastrukturze komunikacyjnej. Jej organizatorem była Infrastruktura Komunikacyjna Sp. z o.o. z siedzibą w Żmigrodzie.

Pomimo że sesja odbywa się w trudnym okresie ze względu na kończący się rok i przygotowania do nowego, znajduje coraz więcej nowych zwolenników. Wyrazem tego była tegoroczna rekordowa frekwencja – ponad 130 uczestników. Sesja cieszy się opinią jednej z najbardziej profesjonalnych imprez dla specjalistów tej branży w naszym kraju.

Listy do uczestników i organizatorów sesji wystosowali m.in.: nestor polskiego mostownictwa prof. dr hab. inż. Jan Kmita, prorektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński, prorektor Politechniki Wrocławskiej prof. dr hab. inż. Cezary Madryas, przewodniczący Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN prof. dr hab. inż. Wojciech Radomski.

Ze względu na obszerną tematykę obrady podzielono na pięć spójnych części, tj. *Wprowadzenie, Obliczenia i badania, Zagadnienia materiałowe, Utrzymanie i wzmacnianie, Przejścia dla zwierząt*. Poniżej zestawiono szczegółowy zakres poszczególnych sesji tematycznych:

SESJA „O”

A. Wysokowski, J. Howis (Infrastruktura Komunikacyjna, Sp. z o.o., Żmigród), *Wykład wprowadzający w tematykę sesji: Przepusty i przejścia dla zwierząt w infrastrukturze komunikacyjnej. Teoria i praktyka;*

Z. Kubiak (Zakład Linii Kolejowych PKP, Wrocław), *Tradycja w przepustach.*

¹ Opracował komitet organizacyjny sesji w składzie: dr hab. inż. Adam Wysokowski, prof. UZ – przewodniczący, mgr inż. Jerzy Howis – sekretarz naukowy, inż. Izabela Kunysz – sekretarz organizacyjny; Infrastruktura Komunikacyjna Sp. z o.o. Żmigród.

Wygłoszenie referatu wprowadzającego w tematykę sesji przez przewodniczącego komitetu organizacyjnego dr. hab. inż. Adama Wysokowskiego, prof. UZ

SESJA CZERWONA

C. Madryas, L. Wysocki (Politechnika Wroclawska), *Uwagi o obliczeniach statycznie-wytrzymałościowych przewodów-przepustów;*

C. Machelski (Politechnika Wroclawska, Uniwersytet Zielonogórski), *Efekty sprężania blach falistych mostów gruntowo-powłokowych;*

M. Gawrylak, R. Strużyński (Hobas Polska Sp. z o.o.), *Do-precyzowanie założeń zawartych w Zaleceniach Projektowych wydanych przez GDDKiA nt. przepustów podatnych z tworzyw sztucznych;*

K. Kaczmarek (ZPB Kaczmarek Sp. z o.o.), *Dennice monolityczne w systemie Perfect w kontekście normy PN-EN 1917;*

L. Wysocki (Politechnika Wroclawska), *Betonowe studzienki kanalizacyjne a norma PN-EN 1917.*

SESJA ŻÓŁTA

P.I. Hlebig (Polyteam Sp. z o.o.), *Przepusty drogowe z rur strukturalnych z PEHD i PP;*

M. Ćwielong (HABA-Beton Sp. z o.o.), *Nowoczesne przepusty firmy HABA-Beton;*

S. Grzelska, L. Janusz, M. Mońka (ViaCon Polska Sp. z o.o.), *Konstrukcje stalowe z blach falistych – ekonomiczna i ekologiczna alternatywa w infrastrukturze komunikacyjnej;*

I. Połańska (Keramo-Steinzeug), *Zastosowanie systemów kamionkowych przy budowie tunelu DTŚ w Katowicach.*

SESJA NIEBIESKA

L. Loch (Dolnośląska Służba Dróg i Kolei), *Wpływ przekształceń strukturalnych DSDIK na poprawę utrzymania, wzmacniania przebudowy przepustów oraz regulację stosunków gruntowo-wodnych terenów przyległych;*

T. Szczepański (MC Bauchemie Sp. z o.o.), *Bezwykopowe metody renowacji przepustów drogowych;*

D. Kosiorowski (Hobas Polska Sp. z o.o.), *Rehabilitacja przepustów drogowych na równiku;*

J.B. Michalski (Ekspert Sp. z o.o.), *Sposoby wzmacniania przepustów na przykładzie własnych realizacji.*

Prezentacja referatów przez (od lewej): Krzysztofa Kaczmarka, prezesa zarządu firmy ZPB Kaczmarek Sp. z o.o.; Marcina Ćwielonga, dyrektora w HABA-Beton Sp. z o.o. oraz Adama Biseka, dyrektora w PW Bisek

SESJA ZIELONA

K. Markowicz, M. Błach, C. Południok (Mosty Katowice Sp. z o.o.), *Budowa przejść dla zwierząt na przykładzie inwestycji: modernizacja linii kolejowej E20 Rzepin – granica państwa oraz budowa obwodnicy Pabianic w ciągu drogi ekspresowej S14;*

M. Janecki (GDDKiA, Zielona Góra), *Zastosowanie przepustów z blachy falistej na budowie północnego obejścia Nowej Soli w ciągu drogi ekspresowej S3 jako przejść dla zwierząt;*

A. Wysokowski (Uniwersytet Zielonogórski), H. Koba (Politechnika Wrocławska), *Ciche, modyfikowane gumą nawierzchnie nad przejściami dla zwierząt.*

Omawiając poszczególne sesje należy stwierdzić, że duże zainteresowanie wywołał referat inż. Kubiaka z Zakładu Linii Kolejowych na temat tradycji w przepustach. Był on zilustrowany również ciekawą wystawą przygotowaną przez autora referatu, zawierającą oryginalne projekty i rysunki oraz książki z XIX i początku XX w. Uczestnicy sesji mieli tym samym okazję zapoznać się z różnorodnością materiałów konstrukcyjnych oraz typów i sposobów konstruowania przepustów tradycyjnych.

W sesji „czerwonej” autorzy referatów przedstawili wiele istotnych kwestii dotyczących ciągle udoskonalanych metod obliczeń i ciekawych doświadczeń z badań. Referaty wygłoszone przez dr. Wysokiego i prof. Machelskiego z Politechniki Wrocławskiej oraz inż. Gawrylaka z firmy Hobas Polska, są najlepszym przykładem tego typu działań.

Zagadnienia materiałowe dotyczące przepustów omówiono w trakcie sesji „żółtej”. Mimo różnorodności zaprezentowanych materiałów i technologii (PEHD, beton, blachy faliste i kamionka), referaty nie wyczerpały całości tej tematyki.

Duże zainteresowanie wzbudziła również sesja *Utrzymanie i wzmacnianie*, w czasie której podejmowano zagadnienia związane z zarządzaniem (dyrektor Loch, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei) i metodami wzmacniania przepustów (Szczepański, MC Bauchemie; Kosiowski, Hobas). Podawano także liczne przykłady wzmacniania

przepustów i dzielono się doświadczeniami w tym względzie pochodzącymi z własnej praktyki (prezes Michalski z firmy Ekspert).

Równie interesująca była sesja „zielona”, dotycząca budowy przejść dla zwierząt. Pomimo że liczba referatów w tej sesji była najmniejsza, to po zakończeniu referatów odbyła się ożywiona dyskusja na temat przedstawionej problematyki. Wypada nadmienić, że w wyniku dyskusji uczestnicy sesji zgodnie stwierdzili, że istnieje konieczność pilnego opracowania zaleceń na temat projektowania i konstruowania przejść dla zwierząt w infrastrukturze komunikacyjnej.

W trakcie sesji Jan B. Michalski z firmy Ekspert zaprezentował książkę wydaną w USA, na łamach której, obok osiągnięć innych znanych na świecie, mostowców opisane są osiągnięcia naszego rodaka, prof. Józefa Głomba. Korzystając z obecności tego wybitnego nestora polskiego mostownictwa (notabene stałego uczestnika poprzednich edycji Sesji Żmigrodzkiej) odbyła się miła uroczystość wręczenia mu tej publikacji z autografami ofiarodawcy oraz wszystkich uczestników sesji. Profesor został nagrodzony też gromkimi brawami.

Po podsumowaniu sesji przez przewodniczącego komitetu organizacyjnego prof. Adama Wysokowskiego, o głos poprosił prof. Jan Biliszczuk z Politechniki Wrocławskiej. Stwierdził on, że zakres tematyczny, liczba referatów, dyskusja oraz frekwencja podczas sesji zasługują na miano przynajmniej seminarium. Na zakończenie uczestnicy podzielili się opłatkami składając sobie życzenia świąteczne, a tradycję prezentów podtrzymało Wydawnictwo Nowoczesne Budownictwo Inżynieryjne, rozdając upominki.

Sesję uświetniła kolacja przy muzyce country i jazz. Była ona wymienitą okazją do dalszej, już mniej oficjalnej wymiany poglądów i opinii.

Ożywiona dyskusja, a ponadto liczne głosy uczestników sesji wskazują na potrzebę organizowania tego typu spotkań. Z uwagi na powyższe organizatorzy informują, że planują organizację X Jubileuszowej Świątecznej Drogowo-Mostowej Żmigrodzkiej Sesji Naukowej o podobnej tematyce, która odbędzie się 9 grudnia 2009 r.

Dyrektor Leszek Loch z Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei podczas wygłaszania referatu

Przedstawiciele firmy Hobas System Polska Sp. z o.o. prezentujący model przejścia dla zwierząt